

ת"פ 23062/12/21 - מדינת ישראל נגד ווסילי שוריק

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 23062-12-21 מדינת ישראל נ' שוריק(עציר)

לפני כבוד השופטת דיאנה סלע, סגנית נשיא

המאשימה מדינת ישראל

נגד

הנאשם ווסילי שוריק (עציר)

גזר - דין

1. הנאשם, יליד 14/12/91, הורשע על יסוד הודייתו בעובדות כתב אישום, אשר תוקן במסגרת הסדר טיעון, בעבירות של ייצור, הכנה והפקה - לפי סעיף 6 לפקודת הסמים [נוסח חדש], התשל"ג - 1973 (להלן: פקודת הסמים המסוכנים), החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית - לפי סעיף 7(א)+(ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים, החזקת כלים - לפי סעיף 10 רישא לפקודת הסמים המסוכנים + סעיף 29 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: חוק העונשין). ונטילת חשמל - לפי סעיף 400 + 29 לחוק העונשין.

2. עובדות כתב האישום המתוקן הן כדלהלן:

א. לנאשם היכרות מוקדמת עם אברהם אטיאס, יליד 17/3/68, מקסים גרובמן, יליד 17/7/89, ויבגני חרלנוב, יליד 27/08/91 (להלן: אברהם, מקסים ויבגני, בהתאמה), ולכל הארבעה היכרות מוקדמת זה עם זה.

ב. בתאריך 1/10/21 שכר הנאשם דירה ברחוב העצמאות 70/5, בקריית אתא למשך 12 חודשים (להלן: הדירה ותקופת השכירות, בהתאמה). הדירה שייכת לגב' עדינה קנורפל ז"ל, קרובת משפחתו של אברהם. אברהם מסר לנאשם את מפתחות הדירה מספר ימים עובר ליום 1/10/21.

ג. במהלך תקופת השכירות, עובר ליום 1/10/21, צייד הנאשם את הדירה בסיועם של אברהם ומקסים, ללא רישיון כדן, בציד ובכלים שישמשו לצורך גידול סם מסוכן מסוג קנבוס, לרבות אדניות לגידול שיחים, 5 מפוחים, 5 פילטרים, 24 מנורות הלוגן, 20 מנורות לד, 4 מכשירי לחות, 1 מד לחות, 4 מאווררים, 3 מזגנים, 3 מחשבי בלון חמצן, גורס ידני, משאבות מים וכבלים (להלן: הכלים).

ד. כמו כן, במהלך תקופת השכירות, עובר ליום 1/10/21, חיבר הנאשם את הדירה לרשת החשמל באמצעות כבל פיראטי אשר חובר לכבל ההזנה הראשי של חברת חשמל (להלן: החיבור), זאת ללא ידיעת חברת חשמל או אישורה. באמצעות החיבור לעיל, הנאשם, נטל וצרך במזיד ובמרמה חשמל שלא היה זכאי לו, בעלות כוללת של 8,968.01 ₪.

ה. במהלך תקופת השכירות, לכל המאוחר החל מיום 1/10/21, הנאשם החזיק בדירה את הכלים ו-56 שתילים של סם מסוכן מסוג קנבוס (להלן: הסמים המסוכנים או השתילים של הסם המסוכן), בסיועם של אברהם ומקסים החזיק וגידל את הסמים המסוכנים, שלא לצריכה עצמית, ללא היתר וללא רישיון מאת המנהל.

ו. בתאריך 4/11/21 נעצר הנאשם נעצר על ידי משטרת ישראל. עובר למועד מעצרו זה, במועד מדויק שאינו ידוע למאשימה, מסר הנאשם את מפתחות הדירה ליבגני.

ז. לאחר מעצרו, המשיך הנאשם לגדל, וליצר בדירה את הסמים המסוכנים, זאת באמצעות אברהם, מקסים ויבגני, אשר החזיקו בכלים ובסמים המסוכנים, וסייעו לנאשם בגידולם, כל זאת שלא לצריכה עצמית, ללא היתר וללא רישיון מאת המנהל, וזאת עד ליום 24/11/21.

ח. בתאריך 24/11/21, סמוך לשעה 13:30, החזיקו יבגני, מקסים ואברהם בדירה, בצוותא חדא ב-56 השתילים של הסם המסוכן, כשמשקלם באותו מועד 55.34 ק"ג, וכן החזיקו בתפזורת עלי קנבוס במשקל של 4.60 ק"ג.

ט. במעשיו המתוארים לעיל, פעל הנאשם כדלהלן:

בין התאריכים 1/10/21 - 24/11/21 גידל הנאשם, ייצר והפיק בדירה סם מסוכן מסוג קנבוס, אשר בתאריך 24/11/21 הגיעו למשקל של כ-60 ק"ג, זאת, בסיוע של אברהם, מקסים ויבגני; במהלך התקופה שבין 1/10/21 ועד 3/11/21 החזיק הנאשם בדירה ב-56 שתילים של סם מסוכן מסוג קנאביס, אשר בתאריך 24/11/21 הגיעו למשקל של כ-60 ק"ג, וכן בכלים; כל זאת שלא לצריכה עצמית, ללא היתר וללא רישיון מאת המנהל. נוסף על כך, הנאשם נטל וצרך חשמל במזיד ובמרמה ומבלי שיהיה זכאי לו.

3. הסדר הטיעון

הצדדים הגיעו להסדר טיעון, שבמסגרתו חזר בו הנאשם מכפירתו, כתב האישום המקורי תוקן, והנאשם הודה והורשע בעבירות שיוחסו לו, כמפורט לעיל; הצדדים לא הגיעו להסכמה לעניין העונש; עוד הוסכם כי המאשימה תעתור להכריז על הנאשם סוחר סמים ולחלט את כל הציוד ששימש לביצוע העבירות - כמפורט בבקשתה במסגרת כתב האישום המתוקן - ואילו ההגנה תבקש לדחות את מתן ההחלטה לעניין ההכרזה והחילוט לשלב הטיעונים לעונש.

בישיבת הטיעונים לעונש הודיע ב"כ המאשימה כי ככל שהנאשם יסכים לחילוט הציוד ששימש לביצוע העבירות, המאשימה לא תעמוד על הכרזתו כסוחר סמים, ואילו ההגנה הודיעה על הסכמתה לחילוטו של הציוד המפורטת בבקשה. משכך, הכרזתו של הנאשם כסוחר סמים אינה עומדת עוד על הפרק.

ראיות לעונש

4. הרשעות קודמות - כעולה מגיליון הרישום הפלילי שהגישה בא כוח המאשימה, לנאשם ארבע הרשעות קודמות בגין עבירות שבוצעו על ידו בין השנים 2008-2021, כדלהלן; בשנת 2010 נגזר דינו של הנאשם בבית משפט לנוער בגין שתי עבירות שבל"ר ונטישה במקום אחר, שתי גניבות רכב, נהיגה ללא רישיון, שלוש עבירות של החזקה ושימוש בסמים לצריכה עצמית ושתי עבירות של יצוא, יבוא, מסחר והפקה של סמים מסוכנים - למאסר על תנאי, של"צ, פסילת רישיון נהיגה ועונשים נלווים נוספים; בשנת 2011 נגזר דינו בגין ניסיון לגניבת רכב ופריצה לרכב במטרה לגנוב וחבלה במזיד ברכב, למאסר בעבודות שירות, מבחן ומאסר על תנאי.

בשנת 2013 נגזר דינו של הנאשם בגין שלוש עבירות של שוד מזוין בחבורה/ באלימות, קשירת קשר לביצוע פשע, תקיפה הגורמת חבלה של ממש, ותקיפה סתם על ידי שניים או יותר, ל- 30 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים; בחודש מרץ 2022 נגזר דינו בגין שתי עבירות של יצוא, יבוא, מסחר והספקה של סמים מסוכנים, ועבירה של החזקה ושימוש בסמים מסוכנים שלא לצריכה עצמית, שביצע בשנת 2021, ל- 9 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה בן 6 חודשים למשך 3 שנים, קנס, פסילת רישיון נהיגה, ופסילה על תנאי (להלן: ת"פ (קריות) 34952-11-21 או התיק הקודם).

הנאשם נעצר ביום 4/11/21 בגין העבירות שביצע בתיק הקודם, במהלך ביצוע העבירות מושא המפורטות לעיל; כך שכיום מרצה הנאשם מאסר בן 9 חודשים שהושת עליו בתיק הקודם, במקביל למעצרו בתיק דנא.

5. בפתח טיעוניו לעונש הציג ב"כ המאשימה סרטון המתאר את הדירה המפורטת בכתב האישום המתוקן, ובה עשרות שתילים בתוך אדניות, כאשר הדירה כולה מוארת מאוד באור חזק, והשתילים מפותחים (עמ' 14 לפרוט', ש' 17-24).

6. הסנגור הגיש העתק של רישיון שניתן לנאשם על ידי היחידה לקנבים רפואי במשרד הבריאות, להחזקה ושימוש של קנבים לפי סעיף 7 לפקודה, דהיינו לצורך שימוש עצמי בלבד, מתאריך 25/10/21 - 22/4/22. לעניין זה טען הסנגור כי נוכח שהותו של הנאשם במעצר, הרישיון זה לא חודש (מוצג נ/1).

טיעוני הצדדים לעונש

7. טיעוני המאשימה

המאשימה עתרה להשית על הנאשם מאסר בפועל, המצוי בחציו העליון של מתחם עונש ההולם את המקרה הנדון, הנע לשיטתה בטווח שבין 2 - 4 שנות מאסר, וכן להשית על הנאשם מאסר מותנה, קנס כספי ברוח הנקבע בסעיף 32 לפקודת הסמים המסוכנים, ופיצוי כספי משמעותי לחברת החשמל.

א. בחוזרו על עובדות כתב האישום המתוקן, הדגיש ב"כ המאשימה את החומרה הרבה הגלומה בעבירות הסמים שביצע

הנאשם, ואת הנזק המצטבר שנגרם כתוצאה משימוש בסמים לפרט ולחברה כולה, בהדגישו כי לא בכדי קבע המחוקק בצדן של העבירות שבהן הורשע הנאשם עונשי מאסר בפועל לתקופות ממושכות; כן הפנה לפסיקת בית המשפט העליון, הקובעת כי נגע הסמים הפוגע בחברתנו מחייב מלחמת חורמה וכי העונשים שייגזרו על ידי בתי המשפט בשל עבירות סמים צריכים להשתלב במארג הכולל להדברת הנגע, תוך שיש לבכר את שיקולי ההרתעה על פני השיקולים האישיים בעבירות מסוג זה; כך גם כאשר מדובר בסם מסוג קנבוס (ע"פ 8988/16 בן סימון נ' מדינת ישראל (8/3/17), (להלן: עניין בן סימון); וע"פ 9482/19 ביטון נ' מדינת ישראל (24/7/14), שניהם מפי כב' הש' ג'ובראן).

ב. אשר לערכים החברתיים המוגנים נטען, כי מעשיו של הנאשם פגעו בין היתר בהגנה על הציבור מפני נזקי השימוש בסמים, הן הישירים והן העקיפים, מניעת רווח כלכלי פסול, בריאות הציבור ואף הזכות לחירות, הנמצאת בסיכון עקב ההתמכרות לחומר הפעיל של הסם; עוד פגעו בערך שלטון החוק, משהמשיך בביצוע העבירות "בשלט רחוק" גם במהלך מעצרו.

ג. לעניין הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, ביקש ב"כ המאשימה להתחשב לחומרה בכך שהנאשם חבר לשלושה אחרים לשם ייצור, הכנה וגידול הקנבוס, וכי חלקו בביצוע העבירות היה דומיננטי. הוא הדגיש כי למעשי הנאשם קדם תכנון רב, מששכר דירה, המצויה באזור עירוני, לתקופה של שנה למטרה זו, צייד את הדירה בכלים רבים שישמשו לצורך גידול הסם המסוכן, תוך הסתייעות באחרים, חיבר את הדירה לחשמל בכבל פיראטי וגנב חשמל בגרמו לנזק ממוני לא מועט, בהיקף של 8,968 ₪. כן ביקש ליתן משקל משמעותי לעזות המצח הרבה של הנאשם, אשר גם לאחר שנעצר ביום 4/11/21 - בגין תיק אחר שבמסגרתו ביצע עבירות סמים - המשיך הנאשם בגידול הסמים בדירה ב"שלט רחוק", עד שהמעבדה נחשפה על ידי המשטרה ביום 24/11/21. בנסיבות העניין קיים קושי לא מבוטל להרתיע נאשם עם דפוס התנהגות כזה. הוא הדגיש כי בתאריך 24/11/21, החזיקה החבורה בצוותא בכמות נכבדה של סם - 56 שתילים כשמשקלם באותו מועד היה 55.34 ק"ג, ועלי קנבוס בתפוצת במשקל של 4.60 ק"ג - ובסה"כ משקל העולה על 60 ק"ג.

הוא ציין כי הגם שתקופת הגידול הכוללת ארכה פחות מחודשיים, יש ליתן משקל לכך שמעשיו העבריינים של הנאשם ושותפיו הופסקו רק לאחר שהמעבדה נחשפה על ידי המשטרה.

עוד ביקש להדגיש את ההיבט של הנזק הכלכלי בעבירות שביצע הנאשם, ולעניין זה הפנה לת"פ (מחוזי ב"ש) 3752-08-20 מדינת ישראל נ' אנריקז (9/6/22), מפי כב' הש' עדן (להלן: עניין אנריקז).

ד. בנתונים אלה, עתר ב"כ המאשימה לקבוע כי מכלול מעשיו של הנאשם מהווים "אירוע אחד", ובהפנותו לפסיקה המשקפת לדידו את מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות כגון דא, ביקש להעמיד את מתחם הענישה, בהתחשב במכלול השיקולים שפורטו לעיל, על טווח שבין 2 ל- 4 שנות מאסר, כאמור.

ה. אשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, צוין כי יש לזקוף לזכות הנאשם, בן ה-31 - את הודייתו במסגרת הסדר

הטיעון. עם זאת יש להתחשב לחומרה בעברו הפלילי של הנאשם כמפורט לעיל, הכולל הרשעות קודמות בעבירות שוד, סמים אלימות ורכוש, והרשעה נוספת מיום 29/3/22 בגין עבירות דומות - שבוצעו על ידו במקביל לביצוע העבירות מושא תיק זה- ובגין נדון כאמור ל - 9 חודשי מאסר בפועל. לטענת ב"כ המאשימה, עונשי המאסר שריצה הנאשם בעברו לא הרתיעוהו מלשוב ולבצע עבירות סמים חמורות.

ו. נוכח כל אלה עתרה המאשימה להשית על הנאשם מאסר בפועל ועונשים נלווים כמפורט לעיל, תוך צבירת עונש המאסר שיוטל בתיק זה לעונש המאסר שהוא מרצה כעת.

8. טיעוני ההגנה

ההגנה עתרה שלא למצות את הדין עם הנאשם, ולהשית עליו עונש מתון ומדוד.

א. הסנגור הסכים כי מכלול מעשיו של הנאשם מהווים "אירוע אחד", אך התנגד נמרצות למתחם המבוקש על ידי המאשימה, בטענה כי הוא מחמיר מאוד ואינו הולם את נסיבותיו של המקרה הנדון; הסנגור לא טען מפורשות למתחם העונש ההולם לשיטתו את מעשיו של הנאשם, אך הפנה לפסקי דין שבהם נגזרו - במקרים דומים לטענתו - עונשים בטווח שבין 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ל- 30 חודשי מאסר בפועל (אלה ייסקרו להלן בפרק מתחם הענישה).

ב. אשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, טען הסנגור כי בסופו של יום החזיק הנאשם בדירה פיזית כחודש ימים בלבד עד למעצרו, וכי טענת המאשימה שלפיה הנאשם המשיך לנהל את המעבדה גם לאחר מעצרו אינה עולה בקנה אחד עם עובדות כתב האישום. לטענת הסנגור, בכתב האישום המתוקן לא נזכרת כל פעולה אקטיבית שביצע הנאשם מאז מעצרו ביום 4/11/21 ועד לחשיפת המעבדה ביום 24/11/21, הקשורה לגידול והחזקת הסמים, מעבר להעברת המפתח ליבגני עוד קודם למעצרו. אין גם כל אזכור לקשירת קשר בין הנאשם לאחרים, ולמתן הוראות והנחיות כלשהן על ידו. משכך, לטענתו, על הצדדים להיצמד לעובדות כתב האישום המתוקן כהווייתן, ואין לייחס לנאשם מעבר לנסיבות ביצוע העבירות בהן הודה.

ועוד, מבלי להקל ראש בחומרת מעשיו של הנאשם, ביקש הסנגור ליתן משקל לכך שבסופו של יום גידל הנאשם בסך הכל 56 שתילים שמשקלם הגיע לפחות מ- 60 ק"ג, וכי מדובר למעשה בתיק שהסמכות השיפוטית לדון בו "קרובה מאוד" לסמכותו של בית משפט השלום. זאת להבדיל מהפסיקה שאליה הפנתה המאשימה בטיעוניה, שם מדובר על גידול סמים על פני תקופות ארוכות יותר, במשקל העולה פי 1.5 ופי 2 מהתיק הנדון, ובגניבת חשמל בשיעורים של עשרות אלפי שקלים.

הוא הדגיש כי שלושת שותפיו של הנאשם, העומדים לדין בתיק נפרד, הורשעו בסיוע על יסוד הודייתם, ועניינם נדחה לשמיעת טיעונים לעונש. עצם העובדה שהורשעו בעבירות סיוע אינה צריכה ללמד דבר לעניין התקופה שלאחר מעצרו של הנאשם, שכן הם אלה שהחזיקו פיזית בדירה וגידלו את השתילים בין התאריכים 4/11/21 - 24/11/21.

לטענת הסנגור, בנסיבות העניין יש לקבוע מתחם ענישה נמוך משמעותית מזה המבוקש על ידי המאשימה, ומהמתחם שקבע בית משפט זה לאחרונה, מפני שכמות השתילים ומשקל הסם היו גבוהים מאלו שנתפסו במקרה הנדון.

ג. אשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, לקולה ביקש הסנגור ליתן משקל להודייתו של הנאשם בהזדמנות הראשונה כבר במשטרה, וכן להודייתו בעובדות כתב האישום המתוקן, אשר חסכה שמיעתם של עדים רבים, וזמן שיפוטי יקר. כן ביקש לזקוף לזכות הנאשם את האחריות שנטל למעשיו ואת החרטה והצער שהביע בגינם.

כן ביקש להתחשב לקולה בנסיבותיו האישיות החריגות והקשות של הנאשם, יליד 1991, רווק ויתום מאב, אשר עובר למעצרו עבד בעבודות מזדמנות ולא מסודרות; הנאשם עלה ארצה ממולדובה עם הוריו כתינוק, משפחתו חוותה קשיי הסתגלות וקליטה קשים ביותר, שהובילו לגירושי הוריו בשנת 1998. אביו התאבד בשנת 2010 בביתו, והאירוע טרגי השפיע בצורה קשה על הנאשם ועל משפחתו עד היום. אמו סובלת מנכות פיזית קשה ביותר, נעזרת בקב"ים על מנת ללכת, ובקרוב היא עתידה לעבור ניתוח נוסף בעמוד השדרה. מצבה הכלכלי קשה ביותר, והיא מתפרנסת מגמלת נכות בלבד.

עקב כל אלה התמכר הנאשם לסמים בגיל צעיר. בשנת 2014 עבר הנאשם בהצלחה תהליך גמילה במהלך שהותו בכלא חרמון, אך לאחר שחרורו בשנת 2015 ועקב קשיים רגשיים רבים מהם סבל, נתן לו משרד הבריאות רישיון לשימוש בקנאביס רפואי. גם כיום מקבל הנאשם בין כתלי הכלא טיפול של קנאביס רפואי.

לטענת הסנגור, הרקע לביצוע העבירות בתיק זה הוא חובותיו הגבוהים שנוצרו עקב מצבו הרפואי ומצבה הכלכלי הקשה של משפחתו, אשר הביאוהו לנטילת הלוואות גבוהות מנושים רבים.

ד. אשר לעברו הפלילי של הנאשם, טען הסנגור כי מרבית העבירות בוצעו על ידו עד שנת 2013, בהיותו קטין או בגיר צעיר, ומאז שהוא מטופל בקנאביס רפואי, החל הנאשם להכיר בבעיותיו ולא ביצע עבירות על פני תקופה ממושכת, למעט הרשעה נוספת אחת בגין עבירות שביצע בשנת 2021. לפיכך, לטענתו, בעשר השנים האחרונות לא ניתן לומר כי עברו הפלילי מכביד.

ה. עוד טען הסנגור כי האינטרס הציבורי המהווה שיקול רלוונטי בגזירת הדין, כולל בתוכו גם את אינטרס השיקום של הנאשם, וכי במכלול שיקולי הענישה יש להתחשב בשיקוליו האישיים של העבריין, הצורך להחזירו למוטב ולשקמו, מצבו הנפשי ושאר בעיותיו האישיות. לעניין זה, הפנה בהרחבה לדוח ועדת דורנר, בדבר ההשפעה הפוכה של הכליאה על רמת העבריינות, שכן מאסר מעודד נטייה לעבריינות ומגדיל את הסיכון שהאסיר יבצע עבירות עם שחרור, ולהמלצת הוועדה כי יש לפעול לצמצום המאסרים במקרים שבהם המאסר אינו הכרחי, ולהרחיב את השימוש בעונשים זולים ויעילים יותר העומדים בעקרון ההלימה.

ו. כן ביקש להתחשב בתקופת מעצרו של הנאשם בתיק זה שהחל לטענתו ביום 24/11/21 ועד היום, וכן בכך שבשל מעמדו כעצור - אסיר, זכויותיו פחותות משל אסיר. לדבריו, נוכח שהותו במעצר ימים הוא "מפסיד את זכויותיו". הנאשם עתיד להשתחרר ממאסרו בתיק הקודם בחודש אוגוסט שנה זו, אך הוא עצור כאמור בתיק הנדון עד תום ההליכים.

יצוין לעניין זה כי ב"כ המאשימה עמד על כך שעל פי רישומי המאשימה נעצר הנאשם בגין תיק זה ביום 28/11/21.

ז. נוכח האמור לעיל, עתר הסנגור להקל עם הנאשם ולהשית עליו עונש מאסר מתון ומדוד. כן ביקש כי המאסר המותנה שיושת יהא אף הוא מדוד ביותר, וכי נוכח נטילת החשמל שאינה מן הגבוהות, יושת על הנאשם קנס "פעוט ביותר", משהמדובר באדם בעל חרדות קיומיות ללא כל יכולת כלכלית אמיתית.

9. דברי הנאשם:

הנאשם הביע צער וחרטה על מעשיו, באומרו: "אני מבקש קודם כל סליחה ואני מצטער על המעשים שעשיתי. אני אטפל בעצמי בהמשך התקופה שאני בבית הסוהר. על הקנאביס הרפואי אני לא יכול לוותר כי זה עוזר לי".

דיון והכרעה

10. העיקרון המנחה את בתי המשפט בעת גזירת העונש הוא עקרון ההלימה; דהיינו יחס הולם בין החומרה של מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמתו של הנאשם, לבין סוג העונש המוטל עליו ומידתו (סעיף 40 לחוק העונשין). טרם גזירת העונש על הנאשם, על בית המשפט לקבוע את מתחם העונש ההולם, המבוסס על נסיבות ביצוע העבירה הייחודית, הערכים החברתיים שנפגעו מביצועה ומידת הפגיעה בהם, מדיניות הענישה הנהוגה ונסיבות נוספות הקשורות בביצוע העבירה (סעיפים 40 ג ו-40 ט לחוק העונשין). יחד עם זאת, כל ענישה היא אינדיבידואלית, ובמסגרת הענישה ההולמת על בית המשפט לאזן בין מספר אינטרסים שונים: נסיבות ביצוע העבירה, תדירות העבירות, חומרתן, אופן ומידת ההשפעה שלהן על החברה מחד גיסא, ומאידך גיסא נסיבותיו האישיות של מבצע העבירה, עברו הפלילי, גילו, אפשרויות שיקום ועוד.

חומרת העבירות והערכים החברתיים שנפגעו

11. אין צורך להכביר מילים אודות חומרת מעשיו של הנאשם, אשר תפעל מעבדת סמים וגידול בה בסיועם של אחרים 56 שתילים של סם מסוכן מסוג קנבוס אשר משקלם הגיע ל- 59.9 ק"ג, זאת במשך כחודשיים, כאשר באמצע התקופה נעצר בגין תיק אחר, אולם המשיך לנהל את המעבדה באמצעות אחרים מתא מעצרו. הנאשם החזיק בסם מסוכן כאמור שלא לצריכה עצמית, החזיק ברשותו בצוותא עם אחרים כלים רבים המשמשים להכנה ולגידול הסם שלא לצריכתו העצמית, ונטל וצרך חשמל במזיד ובמרמה בצוותא עם אחרים, ומבלי שהיה זכאי לו.

בית המשפט העליון חזר ועמד על חומרתן הרבה של עבירות הסמים, ובכללן עבירת הייצור, ההכנה וההפקה של סמים מסוכנים, שהעונש הקבוע בצדה עומד על 20 שנות מאסר, ועל החשיבות הטמונה בניתוק שרשרת אספקת הסם כבר מראשיתה, באמצעות הטלת ענישה משמעותית ומרתיעה מאחורי סורג וברית. הייצור, ההכנה והפקה של סם מסוכן, מגלמים בתוכם חומרה יתרה בשים לב לכך שבביצועם נוצרת שרשרת חדשה של הפצת סם, שבסופה יגיעו הסמים לצרכנים ואף לצרכנים חדשים. הקמת מעבדות לגידול קנבוס בדירות מגורים ושטחיהן הפכה ל"מכת מדינה", ולפיכך הדרך לבער תופעה זו היא בענישה מחמירה למען יראו וייראו. יפים לענייננו דבריו של כב' הש' אלרון בע"פ

4387/20 מדינת ישראל נ' דרור (8/2/21), כדלהלן:

"בית משפט זה עמד לא אחת על חומרתן של עבירות הסמים והדגיש כי יש צורך בהטלת ענישה ממשית אשר תרתיע עבריינים פוטנציאליים מביצוען. זאת, בין היתר במטרה למגר את מעבדות הסמים הפועלות במדינה, המתפשטות כאש בשדה קוצים. רמת ענישה זו, כפי שמשקפת במדיניות הענישה הנוהגת, אף יש בה כדי להביע מסר חד וברור כי ניסיונות להקמת מיזמים מן הסוג כבמקרה דנן, אינן בעלות תוחלת כלכלית (ראו והשוו ע"פ 8048/19 פיצ'חדזה נ' מדינת ישראל... (4.6.2020))."

כן ראו דבריו של כב' הש' אלרון ברע"פ 3287/21 עתמין נ' מדינת ישראל (12/5/19), כדלהלן:

"בית משפט זה שב והדגיש כי יש לנקוט בענישה מחמירה כלפי עבירות של ייצור והפקת סם מסוכן, על מנת להרתיע מעבריינים פוטנציאליים לעשות כן, ולגדוע את שרשרת הפצת הסם כבר מראשיתה..."

ראו דבריה של כב' הש' ארבל בע"פ 2000/06 מדינת ישראל נ' ויצמן (20/7/06), כדלהלן:

"...על מי שמהווה חוליה מחוליות השרשרת לדעת כי הוא נוטל על עצמו את הסיכון שבנשיאה בעונש המשקף את חומרת העבירות שביצעו ואשר משקף את הנזק שבמעשיהם לחברה..."

12. עקרון ההלימה בכלל ובעבירות סמים בפרט, מחייב בדיקה פרטנית של נסיבות המקרה, והעמדת הענישה ביחס סביר לנסיבותיו של כל מקרה ומקרה. בתוך כך, על בית המשפט לבחון את כמות הסם ואיכותו, סוג הסם, התכנון והתחכום שהיו כרוכים בביצוע העבירה, תרומתו של הנאשם לביצוע העבירה, ועוד (ראו לעניין זה ע"פ 5065/16 עבד אל קאדר נ' מדינת ישראל (20/4/16), מפי כב' הש' חיות (כתוארה אז)).

א. במקרה הנדון, בבחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, יצוין לחומרה התכנון שקדם למעשיו של הנאשם. הנאשם התגורר בדירה שנשכרה על ידו במטרה לגדל בה את סם הקנבוס; הוא גידל את שתילי הקנבוס והחזיקם בסיועם של אברהם ומקסים; עובר לקבלת מפתח הדירה לידי מחברו אברהם, צייד הנאשם בסיועם של אברהם ומקסים את הדירה בצידו רב ובכלים שישמשו לגידול הסם, לרבות אדניות לגידול שיחים, מנורות, מזגנים, פילטרים, מאווררים, מפוחים, משאבות מים, מכשירי לחות חשמלי ובלוני חמצן, כמפורט לעיל. נוסף על כך, לשם מימוש תכניתו העבריינית, נטל וצרך חשמל במזיד ובמרמה, באופן שעקף את החיבור התקני של חברת החשמל, בעלות כוללת של 8,968.01 ₪. לא ניתן שלא להתרשם כי מדובר בתכנית סדורה, שתוכננה בקפדנות ונועדה לאפשר לנאשם להוציא אל הפועל את תכניתו העבריינית, ולא במעידה חד פעמית או באירוע ספונטני אליו נקלע הנאשם באופן אקראי.

ב. טענת ההגנה כי הנאשם ביצע את העבירות מושא תיק זה על פני חודש ימים בלבד, וכי חלקו בעבירה

הסתיים ביום 4/11/21, עת נעצר בגין התיק הקודם, למעט מסירת המפתח ליבגני, אינה עולה בקנה אחד עם עובדות כתב האישום המתוקן בהן הודה הנאשם, ואיני רואה לקבלה. כעולה מסעיף 8 לכתב האישום המתוקן (ראו גם סעיף 2(ז) לעיל), הנאשם הודה במפורש כי "לאחר מעצרו, המשיך הנאשם לגדל, וליצר בדירה את הסמים המסוכנים, זאת באמצעות אברהם, מקסים ויבגני, אשר החזיקו בכלים ובסמים המסוכנים, וסייעו לנאשם בגידולם... וזאת עד ליום 24/11/21". ועוד, כתב האישום המתוקן מייחס לנאשם במפורש ביצוע עבירות של ייצור הכנה והפקה של סם, וכן החזקת כלים ונטילת חשמל, על פני כל התקופה מיום 1/10/21 ועד למועד חשיפת המעבדה ביום 24/11/21, אז נתפסו בדירה 56 שתילים של סם קנבוס, שמשקלם באותו מועד עמד על 55.3 ק"ג, וכן עלי קנבוס בתפזורת במשקל של 4.60 ק"ג. (ראו סעיף 9 ו-10 א לכתב האישום המתוקן, וכן סעיף 2(ט) לעיל). די בהודייתו בעובדות אלו כדי ללמד כי היה שותף מלא ודומיננטי להמשך ביצוע העבירות גם לאחר מעצרו, וכבר נקבע בפסיקה כי אין צורך בנוכחות פיזית של שותף בזירת העבירה (ראו דנ"פ 1294/96 משולם ו-11 אחרים נ' מדינת ישראל פ"ד נב(5) 1 (29/6/98), מפי כב' הש' מצא, פסקה 32).

חזקה על הנאשם כי לו סבר שחלקו בביצוע המעשים לאחר שנעצר אחר או שונה מהמצוין בכתב האישום בו הודה, היה עומד על תיקונו המפורש בהתאם. יתר על כן, הנאשם לא חזר בו מהודייתו בעובדות כתב האישום המתוקן כהווייתו, ועמד עליה גם בישיבת הטיעונים לעונש.

עוד יש לזכור כי מדובר בדירה שנשכרה על ידי הנאשם בלבד והייתה בהחזקתו; לא זאת בלבד שהנאשם לא חשף מיזמתו בפני השוטרים את דבר קיומה של מעבדת הסמים שהקים לאחר שנעצר בגין ביצוע עבירות סמים חמורות אחרות, במקביל לביצוע העבירות מושא תיק זה, אלא שאיפשר לשלושה האחרים להחזיק בדירתו עבורו והמשיך לנהל את המעבדה "בשלט רחוק", כטענת המאשימה, עד אשר זו נחשפה על ידי המשטרה כאמור ביום 24/11/21. התנהגותו זו של המלמדת על מסוכנותו של הנאשם לציבור משתמשי הסמים, על תעוזתו הרבה ועל העדר מורא שלו מפני החוק.

ג. אשר לחלקו של הנאשם בביצוע העבירות, משהודה הנאשם בעובדות המפורטות לעיל במלואן, הוא מוחזק כמי שחלקו בביצוע המעשים הוא הדומיננטי בחבורה, וכי הוא זה שהקים את המעבדה בסיועם של אברהם ומקסים, ותפעל אותה באופן מלא, בסיועם של אלה, בין התאריכים 1/10/21 עד 4/11/21; כן ניהל ופיקד על תפעולה בסיועם יבגני, מקסים ואברהם, גם לאחר מעצרו. עסקינן בבגיר אשר היה מודע לטיב מעשיו ולחומרה הרבה הטמונה בהם, ויכול היה בכל שלב - במשך פרק הזמן של כחודשיים - להימנע או לחדול מביצועם. למצער יכול היה לחדול ממעשיו מיד לאחר שנעצר, כאמור. הנאשם ביצע את המעשים מתוך מניע של בצע כסף, במטרה להפיק רווח ותמורה נאה עבור הסיכון שנטל על עצמו בביצוע עבירות כה חמורות.

יפים לעניין זה דבריו של כב' הש' עמית בת"פ (חי') מדינת ישראל נ' עבד אל רחמן תאפן (16/5/05), כדלהלן:

" כאשר לא מדובר בעבירה של סחר בסמים, אלא בעבירה של החזקת סמים, וכאשר לא הוכח שבמהלך ביצוע העבירה הועברו כספים מיד ליד, כמו במקרה שלפנינו, הכיצד ניתן להוכיח שהנאשם היה אמור להפיק רווח מהעבירה? התשובה היא, שנוכח כמות הסמים הגדולה שנתפסה, קמה ועולה חזקה שבעובדה, שמקורה בשכל הישר ובנסיון החיים, כי

החזקת הסם, לא נעשתה לידי שמיים ולא לצרכי צדקה, אלא לצורך הפקת רווח, ומכאן, שיש לראות את הנידון, כמי שהיה אמור להפיק רווח מביצוע העבירה" (ההדגשה אינה במקור- ד.ס.).

אין צריך לאמר כי המצב הכלכלי הקשה אליו נקלע הנאשם, כדברי סנגורו, אינו יכול לשמש הצדקה כלשהי למעשיו החמורים.

13. א. הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוע עבירות הסמים על ידי הנאשם הם שלומו ובריאותו של ציבור המשתמשים והציבור בכלל, נוכח הנזקים הנלווים לשימוש בסמים, לרבות ביצוע עבירות על ידי מכורים לסמים לשם מימון התמכרותם זו. לא בכדי העניק המחוקק לערכים אלה מעמד מיוחד בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. לעבירות בתחום הסמים המסוכנים השלכות הרסניות על שלומה, ביטחונה ובריאותה של החברה בכללותה; האחד מגדל או מייבא, השני סוחר והאחר משתמש; כבר נאמר כי הסמים משחיתים כל חלקה טובה בחברה, ההיזקקות להם מדרדרת אנשים טובים, והמגדלים, היבואנים והסוחרים עוברים על החוק ומנצלים את תלותם להרוויח כסף שאין בו ברכה; הנורמה הנדרשת חייבת לבטא את סלידת החברה ממעשים אלה ואת הצורך לבלום את התפשטות התופעה, אשר הפכה מכת מדינה; לכן, יש להחמיר כאמור בענישה בתחום זה בכל החוליות הקשורות בייצור הסם והפצתו, כדי להרוויח "כסף קל" ולהשית עונש של מאסר ממושך;

"בית משפט זה עמד פעמים רבות על נגע הסמים אשר פשט בחברה, והפך למכת מדינה. על בתי המשפט מוטל לפעול כפי יכולתם למיגור הנגע, זאת באמצעות הטלת עונשים חמורים ומרתיעים. (ע"פ 11200/03 פלוני נ' מ"י (6/7/05), מפי כב' הש' עדיאל; ראו גם ע"פ 6373/06 מ"י נ' אלנשמי (6/9/06), מפי כב' הש' ארבל; ע"פ 3328/08 טהל נ' מ"י (16/12/09), מפי כב' הש' לוי, הדברים נאמרו ביחס ליבואני סם אך הם יפים גם לענייננו).

ב. מידת הפגיעה בערכים המוגנים צריכה להילמד בענייננו מאופייה של המעבדה, משך התקופה בה הופעלה וכמות הסם; במקרה דנא מדובר במעבדה לגידול והחזקת סם קנבוס בכמויות גדולות, אשר הופעלה על ידי הנאשם בסיועם של אחרים במשך תקופה של כחודשיים, ואשר הכילה ציוד רב שנועד לגידול של הסם המסוכן. בשים לב לכמות סם הקנבוס שהחזיק הנאשם 56 שתילי קנבוס וכן עלי קבניס בתפזורת, במשקל כולל של 60 ק"ג- מידת הפגיעה בערכים החברתיים בענייננו היא משמעותית; ללא התערבות גורמי האכיפה, הנזק הפוטנציאלי ממעשיו של הנאשם עשוי היה להיות משמעותי ביותר, וכך גם הפגיעה בערכים המוגנים. מדובר בכמות סם המספיקה להכנה של מנות סם רבות, ואלמלא נחשפה המעבדה על ידי המשטרה, היה הסם המסוכן מופץ וחודר לשוק הסמים, לגורמים עברייניים ומשם לציבור (ראו והשוו ע"פ 5087/17 דרחי נ' מדינת ישראל (18/6/18) מפי כב' הש' הנדל (להלן: עניין דרחי)).

הנאשם, היווה חוליה משמעותית בשרשרת העבריינית, בהיותו המבצע העיקרי, האחראי והדומיננטי לגידולו של הסם בכמות גדולה, בסיועם של האחרים; עובדה המלמדת על כוונה כי בסופו של תהליך הגידול, לאחר שהשתילים יבשילו, ניתן יהיה לסחור בו ולהפיק ממנו רווח.

עם זאת, אני רואה להתחשב בכך שהנזק הקונקרטי נמוך יותר, מאחר שהסמים נתפסו והפצתם נמנעה.

14. כאמור, גם העובדה כי הנאשם גידל סמים "קלים" מסוג קנביס, אינה יכולה לשמש נסיבה לקולה בעניינו. המאבק בנגע הסמים מתייחס לכל סוגי הסמים, כך גם לסמים "קלים" מסוג קנבוס. יפים לעניינו דבריו של כב' הש' עמית בע"פ 2596/18 זנזורי נ מדינת ישראל (12/8/18; להלן: עניין זנזורי), כדלהלן:

"ריבוי המקרים המובאים לפנינו בעת האחרונה - של גידול, ייצור והפקת קנבוס לשם הפצה ומכירה, כמו גם הפצה ומכירה של קנבוס תוך שימוש באפליקציית ה'טלגראם', מעוררים את התחושה, הגם שאינה מגובה בסטטיסטיקה או במחקר אמפירי, כי המדיניות שבאה לידי ביטוי בחוק הסמים המסוכנים (עבירת קנס מיוחדת - הוראת שעה), התשע"ח-2018 (שתחולתו ביום 1.4.2019) - זלגה שלא בטובתה למחוזות אחרים. צרכנים ומשתמשים ואנשים נורמטיביים, שבעבר לא היו נכונים ליטול על עצמם סיכון להסתבך בעולם הפלילי, נכונים כיום לילך צעד נוסף ולהפוך למגדלים ולסוחרים בסם. זאת, מתוך תפיסה שגויה כי מדובר ב"סמים קלים", ובהינתן הטכנולוגיה המאפשרת מכירה והפצה קלה ו"סטרילית" של סמים. ברם, סחר בסמים הוא סחר בסמים. ידע כל מי שמהרהר בדרכים לעשיית כסף קל, כי מדיניות הענישה לא השתנתה ובית המשפט רואה בחומרה עבירות של סחר והפצה של סמים מסוכנים, גם סמים "קלים", תוך הטלת ענישה משמעותית ומרתיעה. צרכנים ומשתמשים - ראו הוזהרתם". (ההדגשות אינן במקור - ד.ס.).

כן ראו דבריה של כב' הש' ארבל בע"פ 2000/06 הנ"ל, כדלהלן:

"המאבק בנגע הסמים צריך להיות מכוון גם נגד השימוש בסמים קלים ובפגיעתם של אלה ביחידים ובחוסנה של החברה כולה אין להמעיט. העובדה שסמים אלה הפכו אולי נפוצים גם בקרב מי שהעבריינות אינה להם דרך חיים ובעיקר בקרב צעירים אינה צריכה להביא להתייחסות מקלה עם אלה המבקשים לעשות רווח מנפוצות השימוש בסמים אלה ותורמים להגעת הסם אל קהל ה"צרכנים" (ראו גם ע"פ 170/07 מטיס נ' מדינת ישראל (19/11/07), מפי כב' הש' ברלינר; וכן עניין פלוני הנ"ל).

15. בית המשפט העליון חזר וקבע כי ככלל כאשר עסקין בעבירות סמים חמורות, נסוגים שיקוליו האישיים של העבריין מפני שיקולי ההרתעה והגמול, ושיקולים של טובת הכלל, לרבות שיקולי הנזק הקשה שהשימוש בסם מביא על המשתמשים בו. ראו לעניין דבריו של כב' הש' ג'ובראן בעניין בן סימון הנ"ל, כדלהלן:

[[

"ההלכה בעניין עבירות סמים קובעת כי נוכח חומרתן הרבה של אותן העבירות יש להתמודד מולן באמצעות ענישה משמעותית ומרתיעה... כי יש לבכר את שיקולי ההרתעה על השיקולים האישיים בעבירות מסוג זה... וכי יש חשיבות בענישה כלכלית בעבירות סמים שעיקרן הוא בצע כסף (ע"פ 3669/14 גולן נ' מדינת ישראל, פסקה 22 (18.12.2016); ע"פ 7952/15 מדינת ישראל נ' שץ, פסקה 49 (15.2.2016))."

בנסיבות העניין, נוכח חומרת העבירות שביצע הנאשם ופוטנציאל הנזק הרב הגלום בביצוען, ראוי הוא לתגובה עונשית הולמת בדמות מאסר לתקופה ממושכת.

מתחם הענישה

16. העונש המרבי הקבוע בפקודת הסמים המסוכנים בצדה של כל אחת מהעבירות שבגינן הורשע הנאשם - עבירה של ייצור, הכנה והפקה, החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, והחזקת כלים - עומד על 20 שנות מאסר בפועל; בנוסף, העונש המרבי הקבוע בחוק העונשין בצידה של עבירת נטילת חשמל עומד על 3 שנות מאסר בפועל.

ב"כ הצדדים חלוקים בשאלת מתחם העונש ההולם את המקרה הנדון, הפנו לפסקי דין התומכים בעמדתם, זה בכה וזה בכה, כאשר כל אחד מהם הפנה למקרים חמורים יותר וחמורים פחות מהמקרה דנן, וביקש לאבחן את פסקי הדין אליהם הפנה הצד שכנגד או חלקם.

17. המאשימה, אשר עתרה כאמור להעמיד במקרה הנדון את מתחם הענישה על טווח שבין שנתיים ל- ארבע שנות מאסר בפועל, הפנתה לפסקי הדין התומכת העמדה - תוך שהדגישה כי להבדיל מהמקרה הנדון אף לא באחד מהמקרים שלהלן לא המשיכו הנאשמים בגידול הסם לאחר מעצרים - כדלהלן:

א. בעניין בן סימון הנ"ל נדחה ערעורו של נאשם אשר הורשע במסגרת הסדר טיעון בעבירות של ייצור, הכנה והפקה של סם מסוכן, סחר והספקת סם מסוכן, ונטילת חשמל במרמה. הנאשם הקים מעבדה לגידול סם מסוכן מסוג קנבוס במספר חדרים בביתו, גידל בה 282 שתילים בכמות כוללת של 87.25 ק"ג נטו, ולשם תפעול המעבדה נטל במרמה חשמל בשווי עשרות אלפי שקלים. כמו כן הנאשם סיפק לאדם אחר סם מסוכן מסוג קנבוס בכמות של 5.43 גרם נטו. בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם העונש ההולם נע בטווח שבין 28-48 חודשי מאסר, והשית על הנאשם - בעל משפחה, שלחובתו הרשעה קודמת בעבירת אלימות, אך זה לו מאסרו הראשון - 36 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים.

ב. בת"פ (מחוזי ת"א) 33001-11-14 מדינת ישראל נ' אוחנה ואח' (19/3/15), מפי כב' הש' קרא, נדון עניינם של נאשמים אשר הורשעו על יסוד הודייתם בעבירות כדלהלן: נאשמת 2 הורשעה בעבירות של סיוע לגידול סם מסוכן, שתי עבירות של החזקת סמים שלא לצריכה עצמית ועבירה של החזקת סמים לצריכה עצמית. נאשם 3 הורשע בעבירה של גידול סם מסוכן, ושתי עבירות של החזקת סמים שלא לצריכה עצמית. באותו מקרה שכר נאשם 3, (בסיועו של נאשם 1) מחסן, והסב אותו לחממה, שבה גידל משך 4 חודשים סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל כולל של 99.3 ק"ג נטו; בנוסף נאשמים 2 ו-3 החזיקו 1.25 ק"ג נטו של סם מסוכן מסוג קנבוס ברכבו של נאשם 1. בעניינו של נאשם 3 בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 30 ל- 48 חודשי מאסר בפועל והטיל עליו 38 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים. אשר לנאשמת 2, שסייעה לנאשם בכך שישנה במקום ושמרה על המחסן בעת שהאחרון גידל את הסמים והחזיק בהם, נקבע מתחם ענישה הנע בין 15 ל- 34 חודשי מאסר, ונגזרו עליה 20 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים.

ג. בת"פ (מחוזי מרכז) 46662-04-15 מדינת ישראל נ' סגל (3/2/16), מפי כב' הש' לורך (כתוארה אז), הורשע נאשם על יסוד הודייתו בעבירות של ייצור, הכנה והפקה של סם מסוכן, החזקת סם שלא לצריכה עצמית והחזקת כלים להכנת הסם. באותו מקרה שכר הנאשם דירה והקים בה מעבדת הידרו לגידול סם קנבוס, שבה נתפסו צמחי קנבוס בעציצים

במשקל של 78.8 ק"ג נטו, וכן החזיק בדירה כלים אסורים רבים ששמשו אותו להכנת הסם. שירות המבחן נמנע מהמלצה שיקומית בעניינו של הנאשם - כבן 23, נעדר עבר פלילי, אב לילדה קטנה המתגוררת עם אמה, אשר בגיל 16 החל לצרוך סמים מסוג קנבוס אך שלל תלות בסמים ונזקקות לטיפול ייעודי - בהעדר שיתוף פעולה מצדו עם הליך טיפולי, והמליץ על ענישה מרתיעה שתפחית את הסיכון הנשקף ממנו בעתיד. נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 24 ל- 48 חודשי מאסר בפועל, ועל הנאשם נגזרו 30 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס בסך 20,000 ₪.

ד. בעניין אנריקז הנ"ל (9/6/22), מפי כב' הש' עדן, הורשע נאשם לאחר שמיעת ראיות, בעבירות של הכנה, יצור והפקה של סם מסוכן מסוג קנבוס, החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, ונטילת חשמל במרמה. הנאשם שכר מבנה מסחרי, הכשירו כמקום לגידול הסם, וגידל בו במשך תקופה של כחמישה חודשים שתילים רבים של סם עד אשר נתפס. במעבדה נתפסו 600 שתילי סם בשלבי גידול מתקדמים וכן מכונה המשמשת לקיצוץ, אליה חובר שק המכיל 2.525 ק"ג נטו; משקלו הכולל של הסם שנתפס עמד על 120.98 ק"ג נטו. כמו כן נטל הנאשם חשמל במרמה בשווי של 123,301 ₪. מתחם העונש ההולם נקבע על טווח שבין 36 ל- 60 חודשי מאסר בפועל, ומתחם הקנס ההולם נע בין 100,000 ₪ ל- 300,000 ₪. בהתחשב בעברו של הנאשם, יליד 71', שלחובתו הרשעה בעבירה של יבוא סם מסוכן מסוג קוקאין בגינה נדון ל- 8 שנות מאסר בפועל, וכי ביצע את העבירות כאשר תלוי ועומד נגדו מאסר מותנה בר הפעלה, ובכך שהנאשם לא נטל אחריות למעשיו ולא הביע חרטה בגינם, נגזרו עליו 62 חודשי מאסר בפועל (50 חודשי מאסר בגין תיק זה ומאסר מותנה בן 12 חודשים שהופעל במצטבר), מאסרים מותנים, קנס בסך 200,000 ₪, פיצוי בשווי גניבת החשמל, פסילת רישיון נהיגה (לרבות הפעלת פסילה על תנאי במצטבר לפסילה בפועל), ופסילה על תנאי.

18. ההגנה הפנתה לפסקי דין המשקפים לדידה את מדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים ואף חמורים מהמקרה הנדון, ובהם הוטלו עונשים בטווח שבין מאסר לעבודות שירות ל- 30 חודשי מאסר בפועל, כדלהלן:

א. בע"פ 6489/20 פוקלונסקי נ' מדינת ישראל (8/4/21), מפי כב' הש' הנדל, נדחה ערעורו של נאשם אשר הורשע על יסוד הודייתו בעבירות של יצור, הכנה והפקת סם מסוכן, החזקה ושימוש שלא לצריכה עצמית והחזקת כלים. הנאשם שכר בית לצורך הקמת מעבדה לגידול סמים, רכש ציוד בשווי עשרות אלפי שקלים, וגידל והחזיק במעבדה 950 שתילים במשקל כולל של כ- 100 ק"ג נטו. בית המשפט השית על הנאשם 33 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים. טיעונו של הנאשם במסגרת ערעורו לפגיעה בעקרון אחידות הענישה -משנזר על נאשם נוסף באותו אישום מאסר בפועל בן 8 חודשי מאסר בלבד, במסגרת הסדר טיעון "סגור", שבמסגרתו הורשע בסיוע לייצור הכנה והפקת סם- נדחה, משנקבע כי כמויות הסם שגידל מלמדות על כך שעסק ב"תעשיית סמים", בהתחשב בכך שבשנת 2014 נדון ל- 18 חודשי מאסר בפועל בגין עבירות סמים, ובהתחשב בשוני בין מעשיהם של שני הנאשמים. נקבע כי חלקו של הנאשם היה דומיננטי, וכי ה"מפעל", בא לעולם ביוזמת המערער, הוא בעל הבית, תרתי משמע, ביחס למעבדה, תכליתה ופעילותה.

ב. בע"פ 871/20 אברג'יל נ' מדינת ישראל (30/3/20), מפי כב' הש' עמית, מינץ ווילנר, נדחה ערעורו של נאשם בעל עבר פלילי כבד שהתיישן, אשר הורשע בעבירות של יצור, הכנה והפקה של סם מסוכן מסוג קנבוס, ובהחזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית. הנאשם הקים מעבדה לגידול סם מסוכן וגידל בה מאות שתילים שהגיעו למשקל של 80 ק"ג. בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 22 ל- 46 חודשי מאסר והשית על הנאשם 26 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים. בית המשפט העליון הותיר את העונש על כנו בקבעו כי הוא אינו חורג מרף הענישה הנוהג בעבירות

כגון דא.

ג. בע"פ 126/22 מדינת ישראל נגד פלוני (27/04/22) מפי כב' הש' וילנר, (להלן: עניין פלוני), נתקבל ערעור המדינה בעניינו של הנאשם שהורשע במסגרת הסדר טיעון בעבירות של ייצור, הכנה והפקה של סם מסוכן, החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, החזקת כלים וגניבת חשמל. הנאשם שכר דירה, צייד אותה בכלים שונים לצורך גידול סם מסוכן מסוג קנבוס, חיבר את הדירה באופן לא חוקי לחשמל וגנב חשמל במרמה בשווי של למעלה מ- 70,000 ₪, תוך גרימת נזק לארון החשמל ולרכיביו בשווי של כ- 3,400 ₪. ביום מעצרו נתפסו בדירתו 286 שתילים של הסם במשקל 63.23 ק"ג נטו. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה הנע בין 18 ל- 48 חודשי מאסר בפועל, ובשים לב להליך טיפולי בו שולב הנאשם והעובדה כי פרע את חובו לחברת החשמל - חרג ממתחם הענישה וגזר על הנאשם 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות עונשים. בית המשפט העליון קבע כי הן מתחם הענישה והן העונש שהושת על הנאשם חורגים לקולה, בהתחשב בנסיבות העבירה, ולהעדר אינדיקציות ברורות לשינוי עמוק ומובהק בדפוסי החשיבה של הנאשם; לאחר שהובהר שאין זה מדרכה של ערכאת הערעור למצות את הדין, גזר על הנאשם 18 חודשי מאסר בפועל, תוך הותרת יתר רכיבי העונש אשר הוטלו על הנאשם בבית המשפט המחוזי על כנם.

ד. בת"פ (מחוזי ת"א) 35389-01-21 מדינת ישראל נ' שדה (7/11/21), מפי כב' הש' שגיא, הורשע נאשם על יסוד הודייתו במסגרת הסדר טיעון בעבירות של ייצור, הכנה והפקת סם מסוכן ונטילת חשמל, לאחר ששכר דירה והקים יחד עם אחרים שזהותם אינה ידועה מעבדה לגידול והפקת סם מסוכן מסוג קנבוס בה גידל והפיק 292 שתילים במשקל כולל של 115 ק"ג. כמו כן, לשם תפעול המעבדה נטל הנאשם חשמל שלא כדין. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה הנע בין 30 ל- 54 חודשי מאסר, וגזר על הנאשם, בן 19 שעברו נקי, 30 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים.

ה. בת"פ (מחוזי ת"א) 45012-03-20 מדינת ישראל נ' חן (2/8/20), מפי כב' הש' שגיא, הורשע נאשם על יסוד הודייתו בעבירות של ייצור, הכנה והפקת סמים מסוכנים, החזקת סם שלא לצריכה עצמית, החזקת כלים ונטילת חשמל שלא כדין. באותו מקרה הקים הנאשם מעבדה לגידול סם בדירה ששכר בתל אביב, בה גידל והפיק במשך כ- 4 חודשים כ- 660 שתילים במשקל כולל של 90 ק"ג. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה הנע בין 29 ל- 54 חודשי מאסר, וגזר על הנאשם - בן 41, שעברו נקי, נשוי ואב לשלושה ילדים, אשר משפחתו נקלעה בעל כורכה לקשיים כלכליים, ובהתחשב בכך שהפתרון שבחר הנאשם לבעיותיו הכלכליות הוא שגוי אך אינו מאפיין את אורחות חייו - 29 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים. בהמלצת בית המשפט העליון, חזר בו הנאשם מהערעור (ע"פ 6299/20 חן נ' מדינת ישראל (4/2/21), מפי כב' הש' סולברג).

ו. בת"פ (מחוזי ת"א) 37495-01-20 מדינת ישראל נ' שבתאי מנחם (16/11/21), מפי כב' הש' שגיא, הורשע נאשם על יסוד הודייתו בעבירות של ייצור, הכנה והפקת סמים מסוכנים, החזקת סם שלא לצריכה עצמית, החזקת כלים ונטילת חשמל שלא כדין. לתיק זה צירף הנאשם תיק נוסף, והורשע בעבירה של החזרת סם לצריכה עצמית (להלן: התיק המצורף). בשנת 2017 שכר הנאשם דירה בחולון; באוגוסט 2019 הקים בדירה

מעבדה לגידול והפקת סם מסוכן מסוג קנבוס, צייד אותה לצורך גידול הסם, והתחבר שלא כדין לרשת החשמל של

חברת החשמל; עד יום 1/5/20 גידל והפיק שתילי קנבוס במשקל כולל של 120 ק"ג נטו. כעולה מהתיק המצורף, הנאשם נתפס ביום 19/4/19 כשהוא מחזיק בסם מסוכן מסוג קנבוס במשקל 4.10 גרם לצריכתו העצמית. בית המשפט קבע מתחם עונש הולם הנע בין 30 ל- 54 חודשי מאסר בפועל, אך בשים לב למאמצי השיקום המשמעותיים שעבר הנאשם - בן 35 גרוש ואב לפעוט בן שלוש - עברו הפלילי הבלתי מכביד והעובדה שזהו לו מאסרו הראשון, ראה לסטות ממתחם העונש ההולם, וגזר על הנאשם 20 חודשי מאסר בפועל, הפעיל מאסר מותנה בן 5 חודשים בחופף לעונש המאסר שהושת כאמור, והשית עונשים נלווים.

ז. בת"פ (מחוזי חי') 37764-03-21 מדינת ישראל נ' סלמה בן הרוש (18/1/22), מפי מותב זה, הורשע נאשם על יסוד הודייתו בעבירות של ייצור, הכנה והפקה של סם מסוכן, החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, החזקת כלים, ונטילת חשמל במרמה. הנאשם עבר להתגורר במכולה בשטח חקלאי שבבעלותו של אחר, כדי לגדל סם מסוג קנבוס, ולצורך כך עמדו לרשותו שתי מכולות סמוכות נוספות לגידול סמים ולאחסנת ציוד נוסף. במשך שלושה חודשים תפעל הנאשם מעבדת סמים וגידל בה 108 שתילים של סם קנבוס בכמות כוללת של 77.58 ק"ג נטו, ולצורך תפעולה נטל במרמה חשמל בשווי של 8,817.35 ₪. מתחם העונש ההולם הועמד על טווח שבין 23 ל- 48 חודשי מאסר בפועל, ועל הנאשם - בן 28, בעל עבר פלילי מכביד יחסית בעבירות אלימות ורכוש רבות, רווק ואב לשני ילדים פעוטים, שנסיבותיו האישיות אינן פשוטות, הסדיר את חובו לחברת החשמל, ואשר שירות המבחן המליץ בעניינו של ענישה שיקומית - נגזרו 23 חודשי מאסר בפועל, ועונשים נלווים. בהמלצת בית המשפט העליון, הודיע הנאשם כי הוא אינו עומד על הערעור, וערעורו נדחה (ע"פ 1517/22 בן הרוש נ' מדינת ישראל (19/5/22), מפי כב' הנשיאה חיות וכב' השופטים וילנר ושוחט).

ח. בת"פ (מחוזי חי') 29731-05-21 מדינת ישראל נ' גמליאל (9/5/22), מפי מותב זה, הורשע נאשם במסגרת הסדר טיעון, בעבירות של ייצור, הכנה והפקה של סם מסוכן, החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, החזקת כלים, וגניבת חשמל. הנאשם הקים ותפעל מעבדת סמים בדירה ששכר לצורך כך וגידל בה 202 שתילים של סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל של 65 ק"ג נטו. מתחם העונש ההולם הועמד על טווח שבין 22 ל- 48 חודשי מאסר בפועל, ועל הנאשם - רווק בן 20, נעדר הרשעות קודמות, שנסיבות חייו אינן פשוטות, שהחל להשתלב בהליך טיפולי ראשוני, אם כי שירות המבחן נמנע בסופו של יום ממתן המלצה טיפולית בעניינו - נגזרו 22 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים.

ט. בת"פ (מחוזי חי') 5950-09-21 מדינת ישראל נ' אוחיון ואח' (3/5/22), מפי כב' הש' סלאמה, הורשע נאשם 1 במסגרת הסדר טיעון (שכלל גם את נאשמים 2-4, שלהם יוחס סיוע לביצוע העיקרי של הנאשם), בעבירות ייצור, הכנה והפקה של סם מסוכן, החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, החזקת כלים, ונטילת חשמל. הנאשם הקים מעבדת סמים בדירה ששכר לצורך גידול קנבוס, צייד אותה לשם גידולו של הסם, חיבר את הדירה לרשת החשמל באמצעות כבל פיראטי, ונטל וצרך במזיד ובמרמה חשמל בעלות כולל של 81,471.02 ₪. במשך תקופה של כחצי שנה הפיק וגידל הנאשם, בסיועם של הנאשמים האחרים 452 שתילים של סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל של 181.75 ק"ג נטו. מתחם העונש ההולם הועמד על טווח שבין 24 ל- 48 חודשי מאסר בפועל, ובהתחשב בהיות הנאשם בן-60, בנסיבותיו האישיות הלא פשוטות כפי שפורטו בתסקיר, ובעברו הפלילי הבלתי מכביד, נגזרו עליו 25 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים.

י. בת"פ (מחוזי חי') 65264-01-20 מדינת ישראל נ' מנחם ואח' (5/1/21), מפי כב' הש' פיש, נדון עניינם של בני זוג,

שהורשעו על יסוד הודייתם במסגרת הסדר טיעון בביצוע בצוותא חדא של עבירות ייצור, הכנה והפקה של סמים, החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, החזקת חצרים לשם הכנת סמים, החזקת כלים ונטילת חשמל בשווי של 80,000 ₪, שלגביו הושג הסדר עם חברת החשמל. הנאשם החזיק 67 שתילים במשקל נטו של 2.25 ק"ג וכן בסם קנבוס במשקל נטו של 2.4 ק"ג. הנאשמת החזיקה 289 שתילים במשקל נטו של 34.6 ק"ג וכן סם קנבוס במשקל נטו של 4.5 ק"ג. עוד החזיקו הנאשמים ביחד 200 שתילים במשקל 19.15 ק"ג נטו. בית המשפט קבע כי מדיניות הענישה בעניין גידול קנבוס כוללת מנעד רחב, החל ממאסר לריצוי בעבודות שירות ועד 36 חודשי מאסר בפועל, וגזר על הנאשמת 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ועונשים נלווים. זאת, בהתחשב בהודייתה המוקדמת, קבלת אחריות, חייה הנורמטיביים טרם ביצוע העבירות והמלצת שירות המבחן. על הנאשם - בעל עבר פלילי ישן - הוטלו 6 חודשי מאסר לנשיאה בעבודות שירות לצד עונשים נלווים; זאת, בשל הכלל של אחידות הענישה, כמויות הסמים והיקף העבירות.

יא. בת"פ (חד') 57946-02-20 מדינת ישראל נ' קלמן (4/11/21) מפי כב' הש' קפלן, הורשע הנאשם, על יסוד הודייתו בעבירות של גידול סמים והחזקת כלים לגידול סמים, החזקת סמים שלא לצריכה עצמית ונטילת חשמל בגניבה. באותו מקרה נתפסו בדירה ששכר הנאשם 267 שתילי קנבוס במשקל של כ- 55 ק"ג, וכן ציוד רב וכלים ששמשו לגידולו של הסם. הנאשם חיבר את הדירה לרשת החשמל באופן פיראטי וגנב חשמל בשווי של 30,719 ₪. בית משפט השלום קבע מתחם ענישה הנע בין 8 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ל- 12 חודשי מאסר בפועל, וגזר על הנאשם - בהתחשב, בין השאר, בהודייתו המידית של הנאשם, יליד 1953, בעברו הנקי, בנסיבות חייו הקשות, ובתסקיר החיובי שהוגש בעניינו, 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, לצד עונשים נלווים.

19. על מנת לשרטט כדבעי את מתחם העונש ההולם את מכלול מעשיו של הנאשם עיינתי בפסיקה רחבה נוספת במקרים שונים - חמורים יותר וחמורים פחות - בעבירות כגון דא. כך לדוגמא:

א. ברע"פ 3287/21 עתמין נ' מדינת ישראל (12/5/21), מפי כב' הש' אלרון, נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם שהורשע על יסוד הודייתו בעבירות של ייצור, הכנה והפקת סם מסוכן והחזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, לאחר שגידל בביתו ובחממה בחצרו 407 שתילי קנבוס במשקל כולל של 51 ק"ג נטו. בית משפט השלום קבע מתחם ענישה הנע בין 20 ל- 40 חודשי מאסר, אך חרג לקולה וגזר על הנאשם 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, בשל נסיבותיו האישיות וההליך השיקומי שעבר. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה על קולת העונש, והעמיד את עונשו של הנאשם על 20 חודשי מאסר בפועל, בצינו כי אין זו דרכה של ערכאת הערעור למצות את הדין.

ב. בע"פ 8191/19 אלוכילי נ' מדינת ישראל, מפי כב' הש' סולברג, מזוז וקרא, נדחה ערעורו של נאשם, אשר הורשע על יסוד הודייתו בעבירות של ייצור, הכנה והפקה של סם מסוכן והחזקת סמים מסוכנים שלא לצריכה עצמית, משגידל כ- 558 שתילים של סם מסוכן מסוג קנביס במשקל 97 ק"ג נטו. בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 18 ל- 48 חודשי מאסר בפועל, וגזר על הנאשם - נעדר עבר פלילי - 27 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית.

ג. ברע"פ 6041/18 כהן נ' מדינת ישראל (22/10/18), מפי כב' הש' קרא, נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם שהורשע בבית משפט השלום על יסוד הודייתו בעבירות של ייצור והפקת סם וגניבת חשמל. הנאשם הקים מעבדה

לגידול סם מסוג קנבוס, וביצע שינויים במערכת החשמל. במעבדה נתפסו סמים מסוג קנבוס במשקל של כ-40 ק"ג. נקבע כי מתחם עונש הנע בין 18 ל-36 חודשי מאסר בפועל. הנאשם, צעיר ללא עבר פלילי, אשר שולב בטיפול ושירות המבחן המליץ בעניינו על הטלת עונש שירוצה בעבודות שירות, נדון לעונש של 20 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים. ערעור הנאשם לבית המשפט המחוזי נדחה, תוך קביעה כי מתחם הענישה שנקבע והעונש שהוטל תואמים את מדיניות הענישה הנהוגה.

ד. בע"פ 2596/18 זנזורי לעיל, מפי כב' הש' עמית, נדחו ערעור וערעור שכנגד בעניינו של נאשם שהורשע על יסוד הודייתו בקשירת קשר לביצוע פשע, שיבוש מהלכי משפט וייצור הכנה והפקה של סמים מסוכנים. הנאשם הקים בסיועו של אחר מעבדה לגידול סמים, שבה נתפסו סמים מסוג קנבוס במשקל של 137 ק"ג. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה הנע בין 36 ל-56 חודשי מאסר בפועל, ומשראה לחרוג ממתחם הענישה משיקולי שיקום, השית על הנאשם 26 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית.

ה. ברע"פ 8095/17 סטרוטטה נ' מדינת ישראל (26/10/17), מפי כב' הש' שהם, נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם שהורשע על פי הודייתו בהחזקת סם מסוכן שלא לשימוש עצמי, ייצור, הכנה והפקת סם מסוכן והחזקת כלים המשמשים להכנת סם מסוכן. מדובר במי שהחזיק בביתו מספר רב של עציצי קנבוס במשקל של 52.3 ק"ג וכן מספר עציצי קנבוס קטנים במשקל של 611 גרם. בית משפט השלום קבע מתחם עונש הנע בין 20 ל-32 חודשי מאסר, אך סטה מהמתחם לקולה משיקולי שיקום, נוכח עברו הנקי של הנאשם ונסיבות חייו הקשות, והשית עליו 16 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים. ערעורו לבית המשפט המחוזי נדחה.

ו. בת"פ (מחוזי חי') 36724-02-20 מדינת ישראל נ' אבוטבול לגאלי (22/4/21), מפי כב' הש' י' כהן, הורשע נאשם על יסוד הודייתו בעבירות של ייצור, הכנה והפקה של סמים מסוכנים ונטילת חשמל בגניבה. הנאשם שכר בית בקיסריה והקים בו ביחד עם אחר מעבדה לגידול סם קנבוס, צייד אותה כנדרש ובמשך שלושה חודשים גידל בה 612 שתילי קנבוס במשקל כולל של כ-90 ק"ג נטו. שירות המבחן המליץ לשלב את הנאשם - כבן 47, בעל משפחה חולנית, שהתמכר להימורים ונקלע לחובות כבדים, לרבות לשוק האפור, ולדבריו היה מעורב במעשיו- במרכז יום לטיפול בהתמכרויות, לכשיתפנה מקום בקבוצה הטיפולית. בית המשפט קבע מתחם ענישה הנע בין 30 ל-50 חודשי מאסר בפועל, אולם ראה לסטות הימנו לקולה נוכח שיקולי השיקום שפורטו בתסקיר בעניינו של הנאשם, והשית עליו 24 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית.

ז. בת"פ (ת"א) 28847-09-20 מדינת ישראל נ' יבלונקה (12/9/21), מפי כב' הש' שגיא, הורשע נאשם על יסוד הודייתו בעבירות של ייצור, הכנה והפקת סמים מסוכנים, החזקת סם שלא לצריכה עצמית, החזקת חצרים לשם הכנת סם מסוכן, והחזקת כלים. הנאשם שכר בית פרטי בן שלוש קומות, הסב אותו בסיועו של אחר למעבדה לגידול, ייצור והפקת סם מסוכן מסוג קנבוס, צייד את המעבדה כנדרש ושילם לאחר 10,000 ₪ עבור הסיוע בהקמה. הנאשם גידל והפיק במשך כ-3 חודשים סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל של 47 ק"ג. בית המשפט קבע מתחם עונש הולם הנע בין 20 ל-45 חודשי מאסר בפועל, והשית על הנאשם, נעדר עבר פלילי, 20 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית.

ח. בת"פ (ת"א) 28397-10-21 מדינת ישראל נ' פרולוב (3/3/21), מפי כב' הש' שגיא, הורשע נאשם על יסוד הודייתו בעבירות של ייצור הכנה והפקה של סם מסוכן, החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, החזקת כלים המשמשים להכנת סם מסוכן ונטילת חשמל, לאחר שהקים ותפעל מעבדה בה גידל 89 שתילי קנבוס במשקל כולל של 50 ק"ג. נקבע כי מתחם הענישה נע בין 23 ל-51 חודשי מאסר, ועל הנאשם נגזרו 23 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית.

ט. בת"פ (חי') 58692-06-21 מדינת ישראל נ' טלקו (31/1/22), מפי מותב זה, הורשע נאשם על יסוד הודייתו בעובדות כתב האישום שהוגש נגדו בעבירות של ייצור, הכנה והפקה של סם מסוכן, החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, החזקת כלים, ונטילת חשמל במרמה. הנאשם תפעל מעבדת סמים בדירה ששכר לצורך כך, צייד אותה כנדרש, נטל במרמה חשמל בשווי של ₪ 19,881.71, ובמשך חודשיים גידל בה 721 שתילים של סם מסוג קנבוס, והחזיק ב-3 שקים המכילים סם קנבוס, בכמות כוללת שאינה פחותה מ-63.49 ק"ג נטו; מתחם העונש ההולם הועמד על טווח שבין 22 ל-48 חודשי מאסר בפועל, ועל הנאשם - רווק, כבן 22, שנסיבותיו המשפחתיות אינן פשוטות, נעדר הרשעות קודמות (אם כי לחובתו רישום פלילי של החזקה ושימוש בסמים לצריכה עצמית שהסתיים ללא הרשעה) - נגזרו 22 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים.

20. הנה כי כן, קשת הענישה בעבירות הסמים שביצע הנאשם היא רחבה ותלויה בכל מקרה ונסיבותיו, ונגזרת, בין היתר, מהיקף העבירות שבוצעו, נסיבות ביצוען, לרבות חלקו של הנאשם בגידול הסם, סוג הסם, כמות הסם שנתפסה, ועוד.

יפים לעניינו דבריה של כב' הש' וילנר בעניין פלוני הנ"ל, כדלהלן:

"הלכה מושרשת היא שבעבירות של ייצור והפקת סם מסוכן בכמות משמעותית, על הענישה להיות מחמירה ומרתיעה (ע"פ 2596/18 זנזורי נ' מדינת ישראל, פס' 8 (12.8.2018)). עבירות כאלו מעוררות "צורך בהטלת ענישה ממשית אשר תרתיע עבריינים פוטנציאליים מביצוען. זאת, בין היתר במטרה למגר את מעבדות הסמים הפועלות במדינה, המתפשטות כאש בשדה קוצים" (ע"פ 4387/20 מדינת ישראל נ' דרור, פס' 13 (8.2.2021)). כוחם של דברים אלו יפה גם ביחס לסם מסוג קנבוס, כבעניינו, שלגביו כבר נקבע כי "סחר בסמים הוא סחר בסמים. ידע כל מי שמהרהר בדרכים לעשיית כסף קל, כי מדיניות הענישה לא השתנתה ובית המשפט רואה בחומרה עבירות של סחר והפצה של סמים מסוכנים, גם סמים 'קלים', תוך הטלת ענישה משמעותית ומרתיעה. צרכנים ומשתמשים - ראו הוזהרתם" (עניין זנזורי, פס' 8; ראו גם: ע"פ 6299/20 חן נ' מדינת ישראל (4.2.2021)). באופן פרטני יותר, ביחס לעבירות של גידול וייצור סם נקבע כי יש לתת משקל משמעותי, בין היתר, להיקף הגידול וההחזקה של הסמים שלא לצריכה עצמית, בשים לב לכמות השתילים ולמשקל הסמים שכבר גדלו, כמו גם להיקף התכנון, הכלים והמשאבים שהושקעו בגידול (ראו, למשל: ע"פ 988/16 בן סימון נ' מדינת ישראל, פס' 3 (8.3.2017); עפ"ג (ב"ש) 66895-12-20 מדינת ישראל נ' עתמין (17.8.2021)). (ההדגשה אינה במקור - ד.ס.).

לעניין אופן קביעתו של מתחם העונש ההולם וההבחנה בין מתחם הענישה לבין הענישה הנוהגת, המהווה רק אחד הפרמטרים לקביעת המתחם, ראו דבריה של כב' הש' ארבל בע"פ 1323/13 חסן נ' מדינת ישראל (5/6/13).

בנסיבות העניין שלפני, לאחר שבחנתי את טיעוני הצדדים, ובהתחשב בחומרת העבירות שביצע הנאשם, נסיבות ביצוע החמורות המפורטות לעיל, לרבות התכנון שקדם למעשים, כמות הסם הגדולה שנתפסה והעובדה כי העבירות המשיכו להתבצע באמצעות אחרים גם לאחר שנעצר בגין התיק הקודם, הערכים החברתיים שנפגעו ממעשיו ומידת הפגיעה בהם, כמתואר לעיל, וכן בשים לב למדיניות הענישה הנוהגת, אני קובעת כי מתחם העונש ההולם בענייננו נע בין 21 ל-48 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים.

21. נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות

יחד עם זאת, הענישה היא לעולם אינדיבידואלית, ובית המשפט ישקול גם שיקולים הנוגעים לנסיבותיו האישיות של הנאשם.

א. לקולה אני רואה להתחשב בהודייתו של הנאשם בעובדות כתב האישום המתוקן, בטרם הוחל בשמיעת הראיות בתיק, והחיסכון בזמן שיפוטי יקר. כן יזקפו לזכותו של הנאשם האחריות שנטל למעשיו והחרטה שהביע בגינם בפני בית המשפט.

ב. כן ינתן משקל לנסיבותיו האישיות של הנאשם- כפי שפורטו מפי סנגורו, ואשר אינן פשוטות; בקליפת אגוז יאמר כי עסקין בנאשם בן כ-31, רווק, שעלה כתינוק ממולדובה, עם משפחה שחוותה קשיי קליטה והסתגלות רבים. הוריו התגרשו בהיותו כבן 7, ואביו התאבד בביתו בהיותו כבן 19; הטרגדיה משפיעה על הנאשם ועל משפחתו עד היום. אמו סובלת מנכות קשה, מתניידת עם קביים, מתפרנסת מגמלת נכות בלבד, ולדברי הסנגור בקרוב היא עתידה לעבור ניתוח נוסף בעמוד השדרה. עקב קשייו התמכר הנאשם לסמים בגיל צעיר והסתבך בפלילים; הוא עבר הליך גמילה מוצלח בשנת 2014, בהיותו אסיר, ואף קיבל שחרור מוקדם. דא עקא, שהנאשם קיבל מהיחידה לקנביס רפואי במשרד הבריאות רישיון להחזקה ולשימוש בקנביס, תקף לתאריכים 25/10/21 עד 22/4/22; לדברי סנגורו הנאשם מטופל במסגרת המעצר בתיק זה בקנביס רפואי.

לדברי הסנגור, עובר למעצרו מיום 4/11/21 עבד הנאשם בעבודות מזדמנות ולא מסודרות, ועקב קשייו והמצב הכלכלי הקשה של משפחתו, נאלץ ליטול הלוואות גבוהות מנושים רבים ונקלע לחובות כבדים.

ג. כמפורט בהרחבה בפסקה 4 לעיל, הנאשם ביצע עבירות רבות מאז היותו קטין וגם לאחר שבגר; כאמור לעיל, הנאשם ביצע עבירות אלימות חמורות, עבירות רכוש רבות, וכן עבירות סמים, כולן בין השנים 2008-2013; לאחרונה הורשע בשנת 2022 בגין שתי עבירות של יצוא, יבוא, מסחר והספקה של סמים מסוכנים, החזקה ושימוש בסמים מסוכנים שלא לצריכה עצמית, אשר בוצעו על ידו בשנת 2021; דינו נגזר ביום 29/3/22, בהיותו עצור בתיק הנדון דידן, ל-9 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים, אותם כאמור הוא מרצה כיום במקביל למעצרו בתיק זה.

לא נעלם מעיני כי במשך תקופה של כ- 6 שנים מאז שחרורו ממאסר בשנת 2015, לאחר שעבר הליך גמילה בכלא, לא הסתבך הנאשם בפלילים, ולכאורה ניהל אורח חיים תקין; דא עקא, שלא ניתן שלא להתרשם כי ההזדמנויות שניתנו לנאשם בעברו לשיקום נזנחו על ידו, עונש מאסר הממושך שריצה בעברו לא הרתיע אותו, והוא הרחיב פעילותו לעבירות סמים חמורות. בשנת 2021, במקביל לעבירות הסמים החמורות שביצע בתיק הנדון דידן, ביצע כאמור הנאשם גם עבירות של יצוא, יבוא, מסחר והספקה של סמים מסוכנים, והחזקה ושימוש בסמים מסוכנים שלא לצריכה עצמית, וגם לאחר שנעצר בגין העבירות שביצע בתיק הקודם, לא חדל ממעשיו העברייניים והמשיך לנהל את מעבדת הסמים שהקים בסיועם של אחרים, בדירתו שלו שהייתה בחזקתו הבלעדית. כאמור, התנהלותו זו מלמדת לכשעצמה על מסוכנותו של הנאשם לציבור, על תעוזתו הרבה ועל העדר מורא מפני החוק.

מדברי הסנגור ניתן להסיק כי ברקע לביצוע העבירות חובות כבדים שצבר הנאשם, כאמור, אך אלה אינם יכולים להצדיק ביצוע עבירות סמים חמורות, שפוטנציאל הסיכון הגלום בהן משמעותי ביותר, למטרות רווח קל.

ד. אני רואה להביא בחשבון כי הנאשם שוהה במעצר עד לתום ההליכים בתיק; לא נעלם מעיני כי שהייתו של הנאשם בין כותלי הכלא מכבידה עליו, ומטבע הדברים גם על בני משפחתו. דא עקא, שהנאשם נעצר ביום 4/11/21 בגין התיק הקודם ורשמית ביום 24/11/21 או מיום 28/11/21 (לשיטת המאשימה) בגין התיק הנדון, והוא מרצה במקביל מאסר בפועל בן 9 חודשים בגין התיק הקודם. אכן, הנאשם אינו שוהה בתנאי מאסר רגילים, אך מאידך גיסא, הוא ביצע את העבירות הסמים בתיק הקודם במקביל לביצוען של העבירות הסמים בתיק זה, ובמצב דברים זה אין לו להלין אלא על עצמו.

ה. בעניינו של הנאשם לא הוגש תסקיר ואין בפני בית המשפט הכלים והנתונים לבחינת רמת מסוכנותו וסיכויי שיקומו של הנאשם. עם זאת, חזקה על ההגנה כי לו סברה שעריכת תסקיר שירות מבחן הייתה פועלת לטובתו של הנאשם, הייתה עותרת לעריכתו. יתר על כן, אין כל טענה לפיה הנאשם השתלב בהליך טיפולי ולו ראשוני במהלך תקופת מעצרו, ושהותו של הנאשם במעמד של עציר אסיר לא מנעה ממנו מלעשות כן לו חפץ בכך. 1 מכל מקום אין חולק כי הנאשם אינו עומד בנסיבות הקבועות בסעיפים 40ד(א) ו- 40ד(ב) המצדיקים חריגה מהמתחם משיקולי שיקום (ראו לעניין זה גם ע"פ בע"פ 6637/18 קרנדל נ' מדינת ישראל (18/4/18), מפי כב' הש' ברק ארז).

בנסיבות העניין לא נמצאה הצדקה לחרוג לקולה בעניינו של הנאשם ממתחם העונש ההולם את העבירות הנדונות דידן.

ו. נוכח החומרה הגלומה בעבירות שביצע הנאשם, עברו המכביד, ומשיקולים של אינטרס ההגנה על הציבור, שלומי

ובריאותו, וכן משיקולי גמול והרתעת היחיד והרבים, לא ניתן לסטות ממתחם הענישה ההולם את מעשיו של הנאשם, וראוי היה לגזור את דינו במרכז המתחם. יחד עם זאת, נוכח נסיבות חייו הקשות ומכלול השיקולים הנזקפים לזכותו כמפורט לעיל, וכדי לעודד אותו לעבור הליך טיפולי בין כתלי הכלא, איני רואה למצות עמו את הדין, ודינו ייגזר סמוך לרף התחתון של המתחם.

סוף דבר

22. נוכח כל המקובץ לעיל, מוטלים בזה על הנאשם עונשים כדלהלן:

א. 22 חודשי מאסר בפועל, בניכוי תקופת מעצרו בתיק זה, ככל שאינה חופפת למאסרו בגין התיק הקודם. למען הסר ספק, הנאשם ירצה את עונש המאסר שהוטל עליו בתיק זה במצטבר לעונש המאסר שהושת עליו בתיק הקודם.

ב. מאסר על תנאי למשך 18 חודשים, שהנאשם לא יישא בו זולת אם יעבור במשך 3 שנים מיום שחרורו עבירת סמים או רכוש מסוג פשע, ויורשע בה בתוך תקופת התנאי או לאחריה.

מאסר על תנאי למשך 6 חודשים, שהנאשם לא יישא בו זולת אם יעבור במשך 3 שנים מיום שחרורו עבירה של שימוש והחזקת סמים לצריכה עצמית בלא היתר, ויורשע בה בתוך תקופת התנאי או לאחריה.

ג. קנס בסך 10,000 ₪ או 30 ימי מאסר תחתיו.

הקנס ישולם ב- 20 תשלומים שווים חודשיים ורצופים החל מיום 1/1/23 ובכל אחד לחודש שלאחריו. אם לא ישולם סכום כלשהו במועדו תעמוד יתרת הקנס כולה לפירעון מיד.

23. אני מחייבת את הנאשם לפצות את חברת החשמל בסכום הקרוב לסכום שגנב במסגרת ביצוע העבירות שבהן הורשע, בסך 9,000 ₪. ככל ששילם חלק מהסכום לחברת החשמל, יופחת סכום זה מחובו.

24. מנימוקי בקשתה של המאשימה ונוכח הסכמת הצדדים כמפורט לעיל, אני מורה על חילוטו של כל הציוד המפורט בסעיף 2ג. לכתב האישום המתוקן דלעיל, לטובת אוצר המדינה.

המאשימה רשאית להגיש פסיקתא לחתימתו של בית המשפט.

25. בשולי הדברים ייאמר, מבלי לפגוע בנהלי שב"ס, כי אם יבקש הנאשם לעבור הליך טיפולי בבית הסוהר לצורך שיקומו, מומלץ כי שב"ס יבדוק אפשרות זו בנפש חפצה.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, י"ח תמוז תשפ"ב, 17 יולי 2022, במעמד ב"כ הצדדים והנאשם, שהשתתף בדיון בויעוד חזותי.